Přítel Lidu

neodvislý časopis

...Založen roku 1890 . ..

Vychází pravidelně každý čtvrtek.

Entered at the Post Office of Wilber a Second Class Matter.

J. A. HOSPODSKÝ

.....redaktor a vydavatel.....

Předplatné na rok $1.50.

OHLÁŠKY

jako: blahopřání, úmrtí, poptávky atd. účtujeme 50ctů palec a uveřejníme je pouze tehdy, zda jsou peníze přiloženy. Ceny ohlášek stálých oznámíme na požádání. Peníze zasílány buďtež v poštovních poukázkách nebo registrovaných dopisech. Za dopisy neregistrované a peníze obsahující nejsme zodpovědni.

Kvitance na zaslané poukázky se nezasýlají.

Všechna menší oznámení, blahopřání, díkůvzdání atd. musí zaplacena býti předem hned při objednání.

Adresujte: "PŘÍTEL LIDU
Wilber, Neb.

TELEFON Q 15.

Wilber, Neb., 28. srpna 1902.

Professorem v Americe může být leckdos. To máme na příklad Betlacha, Pacourka, Anténe atd. ale být redaktorem, znáti český pravopis a mluvnici, to je ukrutně těžká věc!

Vzhledem k nešťastnému maleru s Kubellkem, navrhujeme, aby ony peníze, které podnikatelstvo omažského koncertu více jak půl roku u sebe drží, darovány byly konečně nějakému národnímu účeli a nebo—matce Kubelíkové v Praze—když má tak zdárného syna!

Rabi Hirsch, který dlel v Palestýně, vyjednávaje tam o založení židovské kolonie, která se měla státi útočištěm 'pronásledovaných' židů evropských, vrátil se ze své cesty a oznamuje, že vzhledem ku podmínkám, kladeným sultánem a portou, myšlénku tuto uskutečniti nelze.

Omažská "Bee" dobíra si fusionisty v Nebrasce, že prý ze čtyř nominovali pouze tři kongresníky. Oni se fusionisté spokojí s těmi třemi—budou-li totiž zvoleni. Leč "Bee" tu opět zametá dříve před cizím, než před svým vlastním prahem. Proč pak republikáné nenominovali Savage nebo Stuefera? A nebo mají chuť ještě jednou zvoliti Dietricha a Millarda do spolkového senátu? Nit!

V Grand Rapids, Mich., pronesl onehdy jistý W. R. Andrews při banketu tento přípitek naším spoluobčanům Filipínským:

"Vy, Filipínci, jak jste hloupí a pošetilí, že zdráháte se státi občany této veliké a svobodné země! Nic velkolepějšího, nic krásnějšího pod sluncem! Pošlete sem jen vaše vyslance, aby přece uzřeli tuto zemi svobody, kostelů a 40.-000 hospod, krčem, biblí, pevností a děl, hampejzů a nevěstek, milionářů a pauperů, politikářů a darebáků, nádhery a žebroty, křesťanů, politických band, škol a šibeničníků, theologů, zlodějů a taškářů, trustů a syčáků, peněz a bídy, moci a slabosti; zem, kde dostanete krásnou biblu za 15 a mizernou kořalku za 25c., kde členové našeho kongresu mají po třech ženách a v kriminálech na sta takových, co měli než dvě, zem, kde mnozí lidé nadělají červulátů ze svých vlastních žen, kdežto jiní snědí je za živa, kde vyrábí se vepřové vuřty ze psů a konservované hovězí ze starých mul, kobyl, nemocných krav a těl oněch, kdož to pojídají, kde dostane se do vězení ten, kdo nemá co jíst a při tom vybírá se daň od nevěstek a od těch, kteří vykládají slova Kristova a kážou na veřejných ulicích, kde vydržujem a platíme 400 kongresníků, aby dělali zákony a devítičlenný suprimní soud, aby je zvracel, kde dobrá kořalka dělá špatné lidi a dobří lidé vyrábí špatnou kořalku, kde časopisy placeny jsou za potlačování pravdy a bohatnou za to, že v hrdlo lhou, kde profesoři čerpají své přesvědčení a vědomosti z téhož pramenů, z nichž táhnou svoje služné, kde kazatelům platí se $25.000 ročně za zažehnávání ďábla a šimrání sluchu boháčů sliby, že přijdou do nebe, kde obchod pozůstává ve zmocnění se majetku a rovného práva používá tak dobře usvědčený darebák a zloděj, jako člověk poctivý a počestný, kde trusty drží nás vzhůru a žebrota tahne dolů, kde občané volí obyčejně to, co nechtějí ze strachu před tím, aby nezvolili to, co vlastně chtí, kde černoši smí volit, ale ženy nikoli, kde děvče svedené považováno je za vyvrhel, ale svůdce její za nejlepšího gentlemana, kde ženské nosí falešné vlasy a mužští ustřihávají koňům ohony, kde političi běhouni a tahouni ubijí směle patriotické státníky, kde člověk volí pro něco, co po 365 dní veřejně zatracoval, kde v národním kapitolu máme modlitebnu nahoře a kořalnu ve sklepě, kde vynaložíme $500 na pohřeb bohatého politikáře a $10 na pohřeb chudého dělníka. Zem, kde poctivý člověk jest "krank" a ničemný darebák chytrý člověk, kde platí se $15.000 za psa a 15c. chudé ženě od tuctu košil, kde učíme Indiány podle bible křesťanství a slibujem jim po smrti ráj, ale vraždíme je špatnou kořalkou a zbraní zároveň, kde pošleme do vězení člověka pro krádež bochníčku chleba a do kongresu toho, který ukradne celou dráhu, kde spravedlnost spí a ďábel kouká z každého kouta ulice a kde jest to nejhnusnější politické i socialní bahno atd. Nuž, přijďte, Filipínci! My máme ten největší výběr dobrých i špatných věcí, horkých i studených, ve všech barvách a jakostech, kuriosity, jaké nenaleznete v žádné jiné boudě světového cirku!"

Dojmy z mé cesty v Evropě.

Píše J. P. Hospodský.

Co se týče všeobecných poměrů společenských, musím soudit, že ani zde nejsou pro pracovný lid příliš utěšené, avšak poměrně lepší než jinde, vzhledem k velkému průmyslu ve všech městech, jako Solingen, Remschied, Elberfeld, Barmen, Olis, Duesseldorf, Krefeld, Kruppův světoznámý Essen atd. přece snesitelnější, než v městech neprůmyslových, ač i zde dosti jest bídy a nouze. Na maso hovězí, vepřové nebo telecí nemůže ovšem chudina, mimo snad za zvláštních okolností, ani pomysleti. V náhradu slouží jí maso koňské. Téměř na každé větší ulici nalézá se obchod s masem koňským. Krámy pěkně a čistě zařízené, ba mnohem čistěji a vkusněji, než tak mnohé naše krámy řeznické v Americe. Mramorové desky všude, uzenářské zboží i maso úhledně upravené a čisťounce oděná děvčata obsluhují lid. V sobotu odpoledne bývá takový nával, že jednou stranou tam lidé vchází a druhou vychází ven a pěkně jeden po druhém.

Rád bych byl zde ochutnal nějaké uzenky nebo něco podobného, čehož jsem milovník, ale konsul Langer za nic na světě nebyl by cos podobného do stavení pustil. Že prý je v tom konina!!!

Krajina jest hornatá, divoká a neplodná. Dobytek jest sem dopravován z Hollandska a Westfalska a proto maso je tak drahé. Lidé pracují zde po většině doma, nosíce neb vozíce si z továren nedohotovené nože, nůžky atd. do domů. Na ulici potkáte ženy, nesoucí velké svazky nůžek kolem krku zavěšených, nebo vozí takové zboží na malých ručních kárkách, v nichž vedle ženy, děvčete neb muže zapřažen bývá pes. Též nosí se taková práce v koších na hlavách.

Jako všude jinde jest i zde hostinců jako hub po dešti. Na venkově pak restaurantů počet nesčetný a drahota všude tyranská. Honorace německá s obyčejným měšťanským živlem se vůbec nestýká. Má své vlastní hostince, kam obyčejný měšťan nebo dělník vůbec nejde, ba snad ani nemá přístupu.

Chodili jsme v Solingen do hotelu "Deutsches Haus". Jednou v neděli však do místnosti zcela jiné. Na mou otázku, proč to, dostalo se mně odpovědi, že v neděli do oné místnosti chodí "všelijaký lid". To je potom ten německý demokratism, nímž se páni "kulturtraegři" tak rádi chlubí.

Jednou večer šli jsme s konsulem Langrem do německého kasína, kde také pouze honorace se scházela. Mluvilo se o všeličems, hlavně o Americe a jejím úžasném pokroku. Langer vypravoval společnosti o našem tak zvaném "cash carier", jakýchž užívá se ve velkých našich závodech. Totiž elektrikou hnaný stroj, jenž dodává peníze a zboží od prodavaček kasírkám a zpět, a došlo až na podobný přístroj v knihovně washingtonské, kterýžto stroj donáší knihy dle přání. To byla moc silná dávka pro syny Teutonie. Vrtěli nad tím povážlivě hlavami a konečně jeden z nich, jakýsi p. Pérez, člověk ukrutně affektovaný, ač jinak vzdělaný, ale za to hrozně domýšlivý a nepřístupný argumentům, prohlásil jednoduše, že to není možné a že máme společnost za blázny....

Z toho pozná čtenář, jak daleko národ německých kulturtraegrů zasvěcen jest v poměry americké a přec většina oněch pánů vedla obchod s Amerikou.

Hovor však navazoval se dále a dále, až konečně došlo na vojsko naše, které p. Pérez neuznával za vojsko vůbec. Když dokazovali jsme, že voják americký koná službu svou dobrovolně a že v době války jest to čisté vlastenectví junáků, kteří chopí se zbraně beze všeho nucení a táhnou na pole válečné, nešlo to nikomu do hlavy. Konečně táže se p. Pérez: "A mnoho-li má váš voják služného?"

"$16 a zaopatření," odpovídá přítel konsul.

"Ergo, pánové," nadýmá se Pérez, "vaši vojáci tedy nejsou vlastenci, ale jdou na vojnu pro peníze."

To byla zase silná dávka pro nás. Vyskočili jsme oba jako na komando ze svých sedadel.

"Pane!" zvolám já, "vy tvrdíte tuto něco, co není pravda."

Langer na to: "Nech toho, já ho spravím."

Rozvinula se dlouhá debata o tom. Langer, ačkoliv jak známo "jazyka dar svěřil mu bůh", nemohl Němce překonat. Tento maje oporu některých hostů zatvrzele stál na svém. Já konečně tím unaven, nakloním se k Langrovi a pravím česky:

"Zeptej se ho, prosím tě, jestli je to vlastenectví, když německý nebo rakouský rekrut, který než jde k odvodu, jest v stavu vyházeti o posvícení celou hospodu okny, jakmile však přijde asentýrka, pláče jako stará baba, a zda je odveden, brečí jako malé dítě a s ním celé jeho příbuzenstvo, táta, máma, bratr, sestra, dědek, bába atd., jež jsou téměř v zoufalství nad tím, že kluka vzali na vojnu a že z něho — udělají tam vlastně teprve člověka, poněvadž před tím k tomu žádnou příležitost neměl? Zeptej se ho, proč brečí tak zbaběle a proč sám sebe vidí se již někde rozsekaného ve vojně? Proč ten pláč a nářek celého živého přátelstva? Je to vlastenectví? Naši rekruti to přece nedělají."

A Langer, chytiv pádný argument, do milého Němce počal zle bušit a řeč hrnula se mu z úst jako kule mitralejsy. Důvod došel ohlasu i u některých druhých hostí a p. Pérez byl úplně poražen, leč doznati to přece nechtěl.

A tak to chodilo obyčejně. Takovou "zábavu" tuším má konsul Langer častěji s onou společností, s níž se stýká. Pokr.

Měl jsem i zde zvláštní smůlu. Předně nemohl jsem bez zavazadel dále a proti své vůli zdržován na jednom místě, kde pouze asi 4 dny hodlal jsem zdržeti, a pak neustále dnem i nocí pršelo, tak že vyšli-li jsme někam, zmokli jsme jistě dvakrát nebo třikrát a při tom všem panovalo neustále citelné chladno, ač jaro rychle prchalo.

Konečně po 13 dnech došla zavazadla a já vřele rozloučiv se s rodinou konsula Langra opustil jsem Solingen. Pan Langer doprovodil mne až do Kolína nad Rýnem, kde prohlednuvše si historický a památný dóm kolínský, jakož i město, kde mnohý moment české historie se odehrál, odebral jsem se s nejbližším vlakem po pravém břehu romantického Rýna dále k cíli své cesty.

Cestující mohou jeti z Kolína buď po pravém nebo po levém břehu Rýna.

Ze zavazadel přesahujících 55 kilo musí se v Německu platit. V Rakousku musí se platit ze zavazadel čekovaných vůbec. Nikde jinde také nevidíte tolik zavazadel v rukou cestujících, jako v Německu a Rakousku. Každý, aby ušetřil dovozné, vleče sebou dva, tři až čtyři ruční vaky, deky v kožených poutkách, škatule atd. atd. a přesedáte-li několikráte, musíte platit opět nosičům od přenášení vaků z jednoho vlaku na druhý, tak že koncem dílem buď málo nebo zcela nic se neušetří. A tak se stalo, že jsem v Kolíně platil za lístek do Prahy 29 marků a od zavazadel 21 marků. Mimo toho prodají vám lístek do Prahy na rychlík, leč chcete-li pokračovati v cestě na rychlících, musíte na hlavních stanicích vždy při přesedání doplácet. Praktický system, není-li pravda?

Jak jsem pravil, cestoval jsem z Kolína až do Frankfurtu na Mainu po pravém břehu Rýna. Nikde na celé zeměkouli snad není nahromadčno tolik romantiky a přírodních krás jako zde.

Představte si: mohutný proud Rýna, lemovaný na obou stranách vysokým horstvem, na jehož temeni strmí do výse nesčetné trosky starých germanských hradů. Po stráních pak, ano i v místech, jež na první pohled nepřístupnými se zdají, rozkládají se úrodné vinice, ty nejbohatší na světě, neboť víno rýnské honosí se nejlepší pověstí. Na mnohá místa skalnatá nanošena jest zem a zasazena viná réva. Ve skalách zříte vytesané viné sklepy a četné domky vinařů jako by na skálu přilepil.

V Goblenci, které honosí se nejlepšími okurkami a zelím, sestupuji s vlaku a spěchám ku kredenci, abych na cestu opatřil si láhev pravého rýnského vína, jichž zde jest hojnost vyloženo a celá láhev tohoto výtečného nektaru—jeden litr—stojí celý mark, tedy asi 18c. Jeden ze spolucestujících radil mně, abych si koupil rýnské víno zde, neboť později prodávají prý "Rheinesig", což v jiném smyslu znamená "rýnský ocet".

Jízdu ze Strasburgu přes starý historický Norimberg, který až dosud zachovává se vší možnou obezřelostí všechnu svou antiku, čímž vábí k sobě ročně tisíce cizozemských touristů, kteří utrácí zde velké sumy peněz, konal jsem v noci. Ráno stavěli jsme se asi hodinu v Norimberku, kde taktéž mnohý moment z historie české se odehrál. Zastávky této použil jsem ku prohlednutí nejbližšího okolí romantického a starožitného města a kol poledne octl jsem se konečně na toužené půdě české v Chebu.

— Mašinky na připravování jablek k sušení a velké mašiny na dělání moštu z jablek na prodej u Shimonek & Syn.

Pomoc od obtíží žaludečních.

Hlavní příčinou chorob jest ponejvíce nějaká nepravidelnosť žaludku. Je-li důležité ústrojí to v nepořádku a nemůže-li vykonávati náležitě svoje výkony, celé tělo tím trpí.

Pan Alois Kabes z Parnell City, Mo., píše: "Srdečné díky za Severův Životní Balsám. Moje manželka trpěla nezáživností a žaludeční obtíží řadu let a nabyla úlevy ihned, jakmile začala užívati Severova Životního Balsámu. Dvě láhve ji vyléčily úplně. Odporučuji lék ten vřele každému, neb jest účinek jeho obdivuhodný."

Rady této měli by uposlechnouti všichni, kteří trpí výše uvedenou chorobou, jakož i ti, jichž tělo jest slabé a vysílené. Severův Životní Balsám podporuje trávení, upravuje výměšky a střeva, sílí ústrojí celého těla a přemáhá slabosť. Při nervósní sešlosti, výčerpání sil a jako sílitel lidí starých a těch, kteří se z nemoci zotavují, nemá sobě rovna. Přispěje při kterékoliv nemoci k posilnění těla a vytvoření potřebné síly a také teploty tělesné, aby mohlo náležitě vzdorovati tísnivému účinku choroby. Cena 75 centů. Na prodej u všech lékárníků nebo přímo u vyrabitele W. F. Severy, Cedar Rapids, Iowa.

Žádná hospodyně

neměla by v této době býti bez

DE LAVAL SEPERATORU.

jest to nejužitečnější vynález pro každou farmu při výrobě másla a zaplatí se sám sebou za krátký čas.

1) Mléko se nesbírá, čímž ušetříte od 5 do 10 procent máselné látek.
2) Ušetříte od 5 do 10 proc. svrtěním.
3) Ušetříte čas a práci.
4) Ušetříte led a vodu, poněvadž vyrábíte máslo z čerstvého mléka.
5) Získáte máslo o 5 až 10 prec. lepší jakosti.
6) Zajistíte mu úplnou čistotu.
7) Zničíte a odstraníte z něho všecky tuberkulosní mikroby a jiné zárodky chorob.
8) Utvoříte nejlepší smetanu.
9) Dostanete dobré čerstvé a teplé mléko.
10) Dáte smetaně hutnost dle libosti.
11) Předejdete průjmu u telat.
12) Dáte máslu nejlepší provětrání.
13) Zbavíte ho všeho nepříjemného zápachu.
14) Dáte mu dlouho trvající čerstvost.
15) Ušetříte mnoho práce hospodyni.
16) Ušetříte polovinu času vrtěním.
17) Ušetříte ošetřování jej a ukládání na led neb do studených míst.
18) Ušetříte lednic a chladnic.
19) Ušetříte hromadu nádob.
20) Ušetříte mytí a ošetřování nádob.

Ušetříte $10 při krávě ročně.

Uvažte to vše a opatřte si seperator.

HLAVNI JEDNATEL

F. J. Jelínek

Z CRETE

navštíví vás v příštích dnech. Věnujte mu a jeho stroji pozornost a zajisté bez separatoru nebudete

Dr. Karel Šťastný

praktický zubní lékař

WILBER NEB

Má elegantně zřízený dentistský parlor. On je žákem nové školy dentistské a ručí za všechnu práci. Trhání děje se bez bolesti. Každý chrup musí se hodit jinak se plat nežádá.

Plnění zubů věnuje se a největší pozornost.

Dr. Šťastný.

— Povšimněte si ohlášky Shimonek & Son. Nechte dívky vaše registrovati a připravte je ku kontestu tak zajímavému.

Ztráta ...ráznosti, nedostatek chuti k jídlu, onen pocit zemdlenosti a malátnosti

zmizí rychle užíváním

DRA. PETRA Hoboka.

Ono posiluje oslabenou soustavu tělesní a znovu ji buduje; dodává chuti k jídlu a povzbuzuje trávení, čistí pleť a dokonalé zdraví navrací.

Lze je dostati skrze místní jednatele nebo přímo od

Dr. PETER FAHRNEY, 112-114 So. Hoyne Ave.,

CHICAGO, ILL.

Nejlepší dárek

přátelům vašim do Čech, jest vaše nebo vašich dítek

PODOBIZNA

Tou jim způsobíte radost a potěšení a máte i milou památku pro sebe. Krásné a skvotné podobizny malé zvětšené hotoví

W. M. HARE

nový fotograf ve Wilber, Neb.

Transmissippi Marble Works

FRANK NOVÁK, majitel. HUMBOLDT, NEB.

Jediný český závod s náhrobky a pomníky na západě.

Podporujte solidní český závod a chraňte se nesvědomitých jednatelů, jimž musíte platit velký výdělek, kdežto u nás obdržíte zboží z první ruky. O hojnou přízeň se žádá.

J. F. ŠPÍRK,

JEDNATEL

pozemkový, pojišťující a přeplavní.

WILBER, NEB.

Vzpomenete si někdy na známého nebo příbuzného ve staré vlasti, který vám své doby vypomohl dobrou radou, skutkem nebo penězy a nalezá se nyní v trudných poměrech, kdy vám se dobře vede? Jestli ano, nezapomeňte, že zasilky peněz do Čech spolehlivě a levně vám obstará a sprostředkuje JAN F. ŠPÍRK

notář a pozemkový jednatel,

WILBER, NEB.

Omaha Sanitarium.

—: Český :—

léčební ústav a nemocnice.

Jediná česká nemocnice v Americe, Dokonale zařízený a vším potřebným zařízením opatřený léčební ústav, kde se dostane nemocným pečlivého ošetření ve všech zastaralých nemocech, jako jsou souchotě a jiné plicní neduhy, revmatism, nemoce střev a žaludku, ledvin, jater, očí, uší a krku, ženské nemoce, znetvoreniny, zmrzačeniny a

Dokonalé elektrické a lázeňské zařízení k léčení vodou. X paprsky. Pěkné pokojíky pro nemocné. Pečlivá obsluha. Česká kuchyně. Poplatek velmi mírný. Dotazy z venkova ochotně zodpovídány.

DR. KAREL H. BREUER, český lékař, ředitel

Adresujte: "Omaha Sanitarium, 958 North 27th Ave., Omaha, Neb."

104

A System Purifier Free Advice by our physicians. Free Sample of Medicine, Dr. Kay's Home Treatment, a 116 page illustrated book describing symptoms, causes of diseases, best treatment, also many valuable recipes and prescriptions in plain language, saves doctor's bills. Ask for it.

Dr. Kay's Renovator

cures the very worst cases of Dyspepsia, Constipation, Headache, Palpitation of Heart, Liver and Kidney diseases and bad results of La Grippe. Send for proof of it. Write us about all your symptoms. Sold by Druggists. Don't take any substitute but send us 25 cts., 50 cts. or $1.00 and we will send Dr. Kay's Renovator by return mail. A 25 cent or 50 cent package of Dr. Kay's Renovator is **Guaranteed** to benefit any of these symptoms or money refunded by us.

Address, DR. B. J. KAY MEDICAL CO., Saratoga Springs, N. Y.

Dr. JOSEF ČERNY

praktický lékař a ranhojič

Ordinuje v lékárně Brtově a má svou ordinační kancelář nad obchodem p. Červeného. K službám dnem i nocí. Telefon K 9

We promptly obtain U. S. and Foreign

PATENTS

Send model, sketch or photo of invention for free report on patentability. For free book, How to Secure Patents and TRADE-MARKS write to

C. A. SNOW & Co.

Opposite U. S. Patent Office

WASHINGTON D. C.

ZAKAZKOVÝ KREJČÍ.

— A. J. Hanyš má na skladě výběr rozmanitých látek na obleky za ceny mírné. Můžete se přesvědčit a budete spokojení. Též mám na ruce vzorky k prohlednutí. Zboží koupené obdržím vždy třetí neb čtvrtý den. Solidn. zákazníci nemusí složit závdavek, jak, to jinde žadají.